

ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการของผู้บริโภค ในเขตกรุงเทพมหานครต่อบุหรี่ไฟฟ้า IQOS

นาย จิรัฏฐ์ รัตนประทีปทอง

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกใช้ผลิตภัณฑ์ยาสูบไร้ควัน IQOS ในหมู่ผู้สูบบุหรี่ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

- * Awareness and use of heated tobacco products among US adults (Amy L. Nyman et al., 2018)
- * Awareness, experience and prevalence of heated tobacco product, IQOS, among young Korean adults. (Kim et al., 2018)
- * Awareness and Use of 'Heat-not-burn' Tobacco Products in Great Britain. (Brose et al., 2018)

กรอบแนวคิด

ตัวแปรอิสระ

- เพศ
- อายุ
- ระดับการศึกษา
- รายได้เฉลี่ย
- การอาศัยในเขตกรุงเทพ
- พฤติกรรมการใช้บุหรี่มวน
- พฤติกรรมการใช้บุหรี่ไฟฟ้า

ตัวแปรอิสระ

- ไม่รู้จัก IQOS
- ระบุแต่ไม่เคยใช้
- เคยใช้ แต่เลิกแล้ว
- ยังคงใช้อยู่ IQOS

ระเบียบวิจัย

ประชากรกลุ่มตัวอย่าง

แบบสำรวจออนไลน์ในกลุ่มบุหรี่ยาสูบ IQOS ในกลุ่มเพศสุกเช่นกัน ตั้งแต่เดือนสิงหาคม-ตุลาคม 2562 เพื่อรวบรวมแบบสอบถามจำนวน 450 คน ผ่าน google form

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

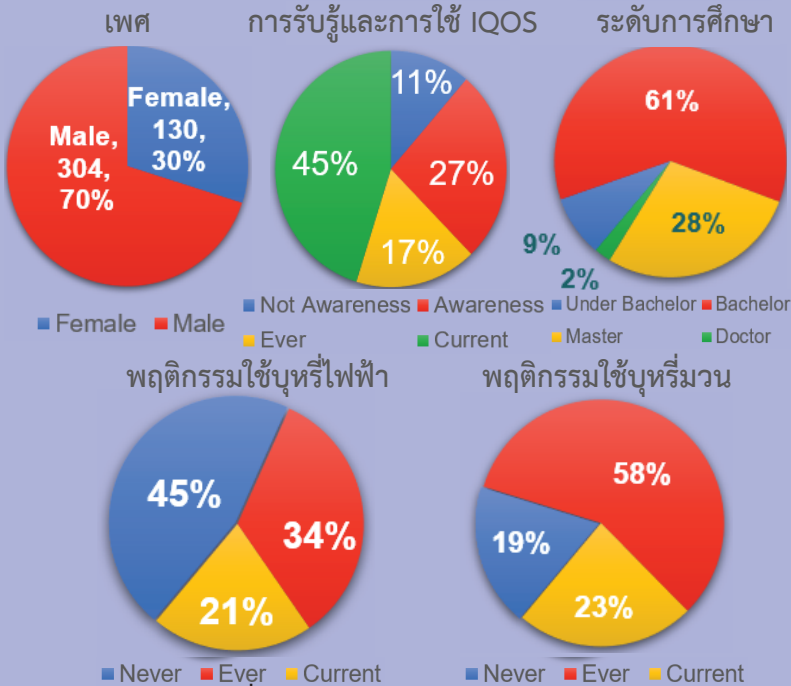
งานวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถาม ในการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ

การวิเคราะห์ข้อมูล

- การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)
  - การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรศาสตร์ พฤติกรรมการใช้บุหรี่มวนและบุหรี่ไฟฟ้า ของกลุ่มตัวอย่างใช้ค่าความถี่และค่าร้อยละของแต่ละกลุ่มประชากร ข้อมูลเชิงพรรณนาวิเคราะห์พื้นฐานของตัวแปรกลุ่มด้วยทดสอบตารางไขว้ (Cross Tab) ด้วยการทดสอบ Chi²
- การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงอนุมาน (Inferential Statistics)
  - การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้บุหรี่ไฟฟ้า IQOS ด้วยวิธี Multinomial Logistic Regression
- การวิเคราะห์ส่วนเพิ่ม (Marginal Effect)

สถิติที่ใช้การวิเคราะห์

ค่าสถิติร้อยละ (%), สถิติค่าเฉลี่ย (Mean), ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD), การทดสอบค่าสถิติ (Chi²)

การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครต่อบุหรี่ไฟฟ้า IQOS ด้วยวิธี Multinomial Logistic

ตัวแปรอิสระ	ตัวแปรตาม		
	Not_aware	Aware	Ever
เพศ	-	-	-
อายุ	-	-	**
การศึกษา	*	-	***
รายได้	***	***	***
อาศัย เขตกทม	-	*	-
การใช้บุหรี่ไฟฟ้า	-	-	-
การใช้บุหรี่มวน	***	***	-

Current IQOS is the comparison group

*** มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 (ความเชื่อมั่น 99%)

** มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 (ความเชื่อมั่น 95%)

* มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.10 (ความเชื่อมั่น 90%)

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

งานวิจัยนี้ทำการศึกษาโดยการสุ่มตัวอย่างจำนวน 434 รายพบว่า ผู้ที่มีแนวโน้มจะใช้หรือทดลองใช้บุหรี่ไฟฟ้า IQOS จะอยู่ในกลุ่มวัยทำงานซึ่งเคยมีพฤติกรรมในการใช้บุหรี่มวนมาก่อน ซึ่งบางส่วนก็เคยหันไปใช้บุหรี่ไฟฟ้าควบคู่ไปด้วย โดยปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับกลุ่มที่ใช้ IQOS ถาวร จำนวน 196 ราย ได้แก่ รายได้ การอาศัยในเขตกรุงเทพ พฤติกรรมการใช้บุหรี่มวนและพฤติกรรมการใช้บุหรี่ไฟฟ้า เนื่องจากผู้บริโภคหันมาใช้บุหรี่ไฟฟ้า IQOS เป็นสินค้าทดแทน อีกทั้งค่าเฉลี่ยในการบริโภคอยู่ที่ 7 มวนต่อวันซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของผู้สูบบุหรี่มวนเป็นประจำอยู่ที่ 10 มวนต่อวัน ดังนั้นรัฐบาลควรหันมาวิเคราะห์และร่างกฎหมายให้สินค้าประเภทนี้ถูกกฎหมายเนื่องจากกลุ่มผู้บริโภคกลุ่มนี้มีกำลังซื้อสูงรัฐก็สามารถเก็บภาษีได้เพิ่มขึ้นเนื่องจากผู้บริโภคมีความเชื่อว่าจะได้รับความเสี่ยงน้อยลงถึงแม้จะผิดกฎหมาย รัฐบาลควรเปิดโอกาส